

ชื่อผลงาน “การพัฒนาระบบการบันทึกข้อมูลติดตามอาการภายหลังได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาล
ในบุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วยโรคเรื้อรัง โรงพยาบาลศรีนครินทร์”

เจ้าของผลงาน/สังกัด

1. นางสาวเมธิชา สุทธาธิวงษ์ ตำแหน่ง พนักงานเวชสถิติ
2. นางสาวพจนีย์ ชันศรีมนต์ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข
3. นางสาวอรรวรรณ ปรีนเสน ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ
4. นางประกาย พิทักษ์ ตำแหน่ง พยาบาลชำนาญการพิเศษ

สังกัด หน่วยระบาดวิทยาโรคติดต่อ งานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์

ประเภทผลงาน

- (1) ด้านสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี
- (2) ด้านสนับสนุนส่งเสริม บริหารและพัฒนาวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
- (3) ด้านสนับสนุนกิจกรรมความสุขในองค์กร

1..ที่มาและความสำคัญที่จัดทำผลงานขึ้นมา

ตามนโยบายการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพสูง กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแผนงานการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคอย่างเป็นระบบและเล็งเห็นความสำคัญของการป้องกันโรคด้วยที่สำคัญด้วยวัคซีนชนิดต่างๆ มาใช้เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในผู้ใหญ่ ได้แก่ วัคซีนไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาลในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล และวัคซีนสำหรับประชาชนในกลุ่มเป้าหมาย ตามที่คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติกำหนด โดยให้มีการบริการวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ ทั้งกลุ่มบุคลากรและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อป้องกันการระบาด ก่อนที่เข้าฤดูฝน โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ได้รับนโยบายให้ดำเนินการบริการวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ ประจำปี 2561-2562 และได้มีการติดตาม เฝ้าระวังอาการภายหลังการให้บริการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาล หลังจากผู้รับบริการได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ไปแล้วในระยะเวลา 7-30 วัน

ในปี 2559-2560 การให้บริการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาล ตามขั้นตอนการให้บริการฉีดวัคซีน จำเป็นต้องให้คำแนะนำการปฏิบัติตัว การสังเกตอาการหลังจากฉีดวัคซีน มีการบันทึก เก็บข้อมูลจากผู้รับบริการ โดยการให้คำแนะนำเป็นเอกสาร แผ่นพับและให้ผู้รับบริการบันทึกข้อมูลมีอาการหรือไม่มีอาการภาย

หลังจากการฉีดวัคซีนไข้วัดใหญ่ สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ในแบบฟอร์ม ส่วนผู้รับบริการประชาชนผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ใ้กรอกข้อมูลในแผ่นไปรษณียบัตร ที่มีการพิมพ์ข้อความช่องชื่อผู้รับ ข้อความช่องว่างให้เติมข้อมูล ประวัติการฉีดวัคซีนและอาการภายหลังการฉีดวัคซีนที่เกิดขึ้น ในระยะ 7-30 วัน แล้วให้ผู้รับบริการส่งกลับคืนมาที่หน่วยระบาดวิทยาโรคติดต่อ งานเวชกรรมสังคม เพื่อมาให้เจ้าหน้าที่ธุรการและพนักงาน เวชสถิติบันทึกข้อมูลการเฝ้าระวังและติดตามอาการภายหลังได้รับวัคซีนไข้วัดใหญ่ตามฤดูกาล ในฐานข้อมูล นำมาวิเคราะห์รายงานผลอาการภายหลังจากได้รับวัคซีนไข้วัดใหญ่ ซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินการและ รอคอยข้อมูล ไปรษณียบัตรแบบฟอร์ม จากผู้รับบริการส่งกลับคืน หลังจากให้บริการวัคซีนแล้วประมาณ 1-3 เดือน จึงจะทำรายงานแล้วเสร็จ รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในด้านการจัดการเอกสาร ด้านค่าตอบแทนล่วงเวลาของบุคลากร

ผู้รับผิดชอบโครงการจึงได้มีแนวคิดที่จะพัฒนาระบบการติดตามข้อมูลอาการภายหลังได้รับวัคซีนไข้วัดใหญ่ในบุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วยโรคเรื้อรัง โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ให้มีความสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ลดระยะเวลาในการดำเนินงาน ลดขั้นตอนการบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลการให้บริการฉีดวัคซีนไข้วัดใหญ่ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายด้านเอกสาร ค่าล่วงเวลาของเจ้าหน้าที่ และผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น โดยนำระบบออนไลน์ การสื่อสารยุคดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้รับบริการเข้าถึงได้ง่าย โดยพัฒนาในแบบฟอร์มบันทึกอาการภายหลังได้รับวัคซีน ให้สามารถส่งข้อมูลในระบบออนไลน์ Google form ผ่าน QR Code ในปี 2561 และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึง ปี 2562

2.วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการบันทึกข้อมูลติดตามอาการภายหลังได้รับวัคซีนไข้วัดใหญ่ตามฤดูกาลให้มีความง่าย สะดวก รวดเร็ว ลดระยะเวลาการดำเนินงาน
2. เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านการจัดการเอกสาร ค่าตอบแทนล่วงเวลา

3. ใครคือลูกค้าหรือผู้รับบริการจากผลงานนี้

1. บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข กลุ่มเสี่ยงที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศรีนครินทร์
2. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและผู้ป่วยโรคเรื้อรังตามประกาศของคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ
3. โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์

4. วิธีดำเนินการ

1. ทบทวนกระบวนการทำงานทั้งด้านการจัดเตรียมเอกสาร การบันทึกข้อมูล
2. ทบทวนวิธี ขั้นตอนการเฝ้าระวังติดตามอาการภายหลังการได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่
3. ทบทวนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ผ่านมาในปี 2559-2560
4. นำข้อมูลที่ได้มาประชุมทีมงานที่เกี่ยวข้อง ระดมสมองเพื่อหาวิธีการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการ Lean
5. นำแบบฟอร์มเฝ้าระวังอาการภายหลังได้รับวัคซีน ในรูปแบบเอกสารและไปรษณียบัตรเดิมมาพัฒนาปรับปรุงและออกแบบใหม่ ในระบบ Google form และทำเป็น QR Code
6. ทดลองบันทึกข้อมูลและการวิเคราะห์ การรายงานผล
7. นำแบบฟอร์มวิธีการที่ได้ออกแบบและพัฒนาระบบมาใช้ในปี 2561 จัดบันทึกปัญหา ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน
8. พัฒนาปรับปรุงแบบฟอร์ม ในปี 2562 อย่างต่อเนื่อง โดยแยกการบันทึกรายงานสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และผู้รับบริการ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง นำมาใช้ในการให้บริการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ในปี 2562 โดยจัดมุมให้ผู้รับบริการเข้าถึงรูปภาพ โปสเตอร์วิธีการใช้ แบบฟอร์มและการบันทึกข้อมูล
9. จัดทำคำแนะนำการบันทึกอาการภายหลังฉีดวัคซีน แจกให้ผู้รับบริการทุกรายโดยใช้แบบฟอร์มเครื่องกระดาษ A4 และทำโปสเตอร์ตั้งโต๊ะ คำแนะนำ ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้รับบริการได้อ่านและถ่ายรูปเก็บไว้ในโทรศัพท์สำหรับการติดต่อ หรือเบอร์สอบถามข้อมูล
10. ตรวจสอบข้อมูลบันทึกและรายงานเข้ามาทาง mail ทุกวัน ในช่วงระยะเวลาที่ให้บริการฉีดวัคซีน
11. วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำสรุปรายงาน

5. ผลดำเนินงานและประโยชน์ของผลงาน (การเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการพัฒนาระบบหรือปรับปรุงกระบวนการงาน)

1. การบันทึกและรายงานการเฝ้าระวังอาการภายหลังได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาล ใช้ระยะเวลา ในการทำงานลดลง สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ได้ง่าย ตามตารางที่ 1
2. จากการวิเคราะห์อัตราการตอบกลับของผู้รับบริการและบุคลากรทางการแพทย์ พบว่า ไม่มีอาการภายหลังจากการได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ จึงไม่ได้ตอบกลับหรือแจ้งให้หน่วยงานได้ทราบข้อมูล ซึ่งเป็นโอกาสพัฒนาที่จะได้ติดตามพัฒนางานให้เป็นงานประจำฐานวิจัย

ประโยชน์ของผลงาน

1. ลดค่าใช้จ่ายจากการจัดเตรียมเอกสาร แบบฟอร์มต่าง ๆ
2. มีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลการให้บริการและการติดตามอาการภายหลังการได้รับวัคซีนอย่างเป็นระบบ และสามารถนำส่งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทันเวลา
3. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและผู้ป่วยโรคเรื้อรังกลุ่มเสี่ยง เข้าถึงการให้บริการได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ผู้รับบริการได้รับการดูแลให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวถ้าเกิดมีอาการที่ผิดปกติได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา

การเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการพัฒนาระบบ ดังนี้

1. การนำข้อมูลมาวิเคราะห์อาการภายหลังได้รับวัคซีนไข้วัดใหญ่ ใช้ระยะเวลาไม่เกิน 1 วัน
2. มีฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดเวลา ผ่านระบบออนไลน์ นำข้อมูลมาใช้และให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการได้ทันที
3. เจ้าหน้าที่ไม่ต้องอยู่ปฏิบัติล่วงเวลาหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
4. ข้อมูลสะท้อนกลับของผู้รับบริการ ผลการประเมิน พบว่าแบบฟอร์มกรอกได้ง่ายสะดวกดี ส่งข้อมูลที่บ้านหรือที่ต่าง ๆ ทางออนไลน์ได้ง่าย

6. มีแนวทางในการสร้างความต่อเนื่องและต่อยอดผลงานอย่างไร

1. มีการนำระบบสารสนเทศ QR Code มาใช้ในการบันทึกข้อมูลอาการภายหลังได้รับวัคซีน โดยแยกเป็นข้อมูลสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และผู้รับบริการ ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และสามารถนำมาปรับปรุงการให้บริการ บันทึกข้อมูลในการให้บริการอื่น ๆ และการการให้คำแนะนำ ผ่านระบบไลน์และเวปเพจของโรงพยาบาล
2. มีการปรับปรุงระบบการให้บริการ การให้คำแนะนำให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูล คำแนะนำต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นโดยผ่านระบบออนไลน์ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการเห็นความสำคัญในการตอบกลับข้อมูลอาการภายหลังการได้รับวัคซีนไข้วัดใหญ่
3. ผู้รับผิดชอบโครงการ และเจ้าหน้าที่ให้บริการ ประชุมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ถึงปัญหา อุปสรรค ข้อคิดเห็นจากผู้รับบริการ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น
4. จากปัญหาอัตราการตอบกลับข้อมูลน้อยกว่าร้อยละ 40 จะได้นำมาพิจารณาหาสาเหตุ อุปสรรคที่เกิดขึ้น และนำมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขและพัฒนางานให้เป็นงานประจำสำนักงานวิจัย

WoW ! & Happy KKU ²⁰¹⁹ : The 9th KKU Show and Share

ด้านบริหารจัดการ

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าใช้จ่าย ระยะเวลาขั้นตอนการดำเนินการติดตามอาการภายหลังได้รับวัคซีน
ใช้หัวใจใหญ่ตามฤดูกาล โดยใช้กระบวนการ Lean

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระบบเดิม ปี2557-2559		ระบบที่พัฒนา ปี 2561-2562	
	ระยะเวลา	ค่าใช้จ่าย/ปี	ระยะเวลา	ค่าใช้จ่าย
การเตรียมเอกสารแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลอาการภายหลังได้รับวัคซีน	10 วัน	2,870 บาท (กระดาษ 6 รีม ไปรษณียบัตร 1000 แผ่น กาว 6 หลอด)	2 วัน	191.20 บาท (กระดาษ 2 รีม)
ค่าล่วงเวลาวันหยุดในการเตรียมเอกสาร	2 วัน	840 บาท	0 วัน	0 บาท
การให้คำแนะนำการปฏิบัติและการบันทึกกรอกข้อมูล	10 นาที	0 บาท	5 นาที	0 บาท
การรอข้อมูลตอบกลับจากผู้รับบริการภายหลังฉีดวัคซีนไปแล้ว 7 วัน	3-15 วัน หลังจาก ส่งข้อมูล (ไปรษณีย์)	ผู้รับบริการมี ค่าใช้จ่ายจาก การเดินทาง	1 นาที หลัง ส่งแบบฟอร์ม ออนไลน์	0 บาท
การบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลและโปรแกรม	3-5 นาที/ ราย (10 วัน)	ค่าล่วงเวลา ของบุคลากร 2,000 บาท	ไม่ต้องบันทึก ข้อมูล	0 บาท
การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำรายงาน	3 วัน	ค่าล่วงเวลา 600 บาท	1 วัน	0 บาท
การนำส่งข้อมูลรายงาน สอบสวน อาการภายหลัง ได้รับวัคซีนให้หน่วยงาน สาธารณสุข สสจ.ขอนแก่น	1 วัน หลังได้รับ ข้อมูลจาก เอกสาร	5 บาท/ราย (ซองจดหมาย และแสตมป์) รวม 500 บาท	30 นาที หลังได้รับ ข้อมูลจาก โปรแกรม	0 บาท (e- mail)
รวมระยะเวลา/ค่าใช้จ่าย	38 วัน 25 นาที	6,810 บาท	3 วัน 36 นาที	191.20 บาท

WoW ! & Happy KKU ²⁰¹⁹ : The 9th KKU Show and Share

ด้านบริหารจัดการ

ติดตามอาการสำหรับ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มเสียง

ติดตามอาการสำหรับบุคลากรทางการแพทย์

ตารางที่ 2 อาการภายหลังได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ ในผู้รับบริการ และบุคลากรทางการแพทย์

ปี 2561-2562 (2561 n=824 2562 =1347)

อาการภายหลังได้รับวัคซีน	2561		2562	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ผู้รับบริการที่มีอาการผิดปกติ	411	49.87	212	13.40
ปวดบริเวณที่ฉีด	260	63.26	136	64.5
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	101	24.57	84	39.62
เป็นไข้	80	19.46	12	5.66
อ่อนเพลีย	63	15.33	2	0.94
ปวดศีรษะ	51	12.41	40	18.86
คันบริเวณที่ฉีด	19	4.62	14	6.60
ผื่น ลมพิษ	9	2.19	23	10.84
บวมแดงบริเวณที่ฉีด	6	1.46	6	2.83

WoW ! & Happy KKU ²⁰¹⁹ : The 9th KKU Show and Share

ด้านบริหารจัดการ

รูปภาพชุดที่ 1 การให้บริการและคำแนะนำการบันทึกข้อมูลอาการภายหลังได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ผู้รับบริการ วัคซีนไขหวัดใหญ่ ปี พ.ศ.2561

กล้ามเนื้ออ่อนแรง	6	0.7	3	1.42
หอบ หายใจไม่อึด	2	0.48	1	0.47
เป็นไตแข็งบริเวณที่ฉีด	1	0.24	9	4.24

*ผู้มารับบริการ 1 คน มีอาการได้หลายอาการ

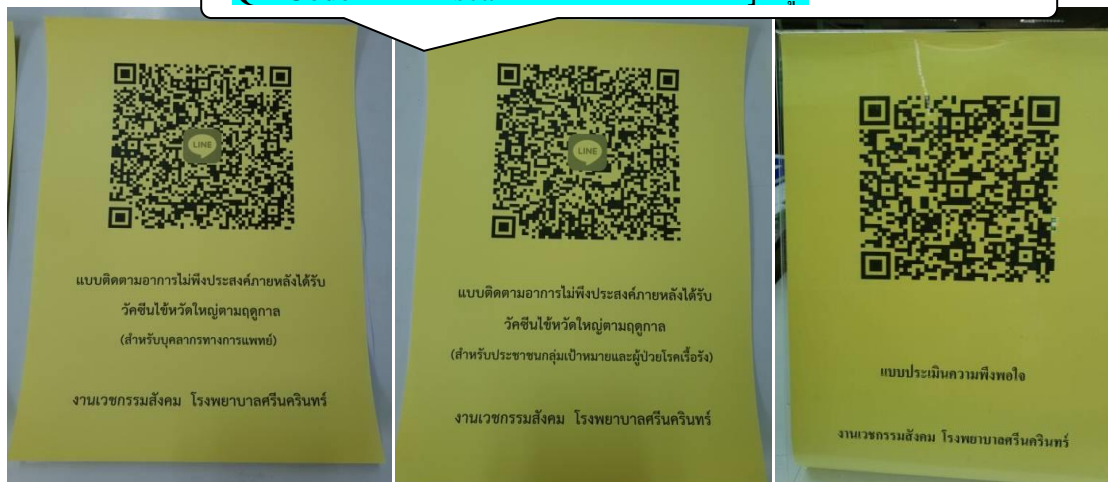
WoW ! & Happy KKU ²⁰¹⁹ : The 9th KKU Show and Share
ด้านบริหารจัดการ

วัคซีนไขหวัดใหญ่ ปี พ.ศ.2562

จุดบริการลงทะเบียนและให้คำแนะนำ

QR Code สำหรับให้ scan หรือถ่ายภาพสำหรับบันทึกข้อมูล

รูปภาพชุดที่ 2 การให้บริการและคำแนะนำการบันทึกข้อมูลอาการภายหลังได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ผู้รับบริการ